

Van links naar rechts: Johan Reijm, Jare Reijm en verkoper Pim Vente. 'De combinatie gerbera's en potplanten past ons goed.'

Het lijkt totaal geen logische combinatie: gerbera's en potplanten op één kwekerij. Toch werkt het perfect, en JARÉ & JOHAN REIJM zijn enthousiast over de milieuvoordelen. Water en warmte voor de gerbera's worden bijvoorbeeld hergebruikt bij de potplanten. 'Dat scheelt heel veel energie.'

Tekst Jeannet Hooftman / Fotografie Lukas Göbel

'Het gerbera-water gebruiken we voor de potplanten'

Jaré Reijm en zijn broer Johan staan samen aan het roer van de 8,5 hectare grote kwekerij waar jaarlijks 4,5 miljoen potplanten en 16 miljoen Gerbera's worden geproduceerd. Zij zijn de derde generatie: hun opa begon in 1957 met de teelt van tomaten, sla en komkommer. In 1974 schakelden zij over op Gerbera's op een oppervlakte van 3,5 hectare. 'Dat was voor die tijd best groot', zegt Jaré. 'Mijn vader en oom runden de kwekerij toen. Van kinds af aan mochten wij al in een hoekje knoeien.' Johan en Jaré vonden potplanten leuker dan bloemen dus toen zij in het bedrijf kwamen, werd de gerberateelt ingekrompen en kwam er 1,5 hectare aan potplanten bij. Met de groei van het bedrijf werd ook de gerberateelt weer teruggebracht tot 3,5 hectare. De potplanten beslaan nu 5 hectare.

'Nee, het is totaal geen logische combinatie', zegt Jaré. 'Het is zo gegroeid en ons past het heel goed. In de gerberateelt hebben we veel warmteoverschot, in de potplanten hebben we die warmte nodig. In bepaalde periodes van het jaar heb je lampen aan. Daarbij komt veel warmte vrij. Die warmte slaan we op in grote buffertanks en sturen we naar de andere kassen waar de potplanten staan. Dat scheelt heel veel energie. Al een jaar of zeven lozen we ook geen afvalwater uit de teelt meer op het riool. Normaal werd uit de gerberateelt veel water geloosd maar wij gebruiken dat in de potplanten.'

Continu rondrijdende robots

In de gerberateelt heeft het bedrijf 'het nieuwe telen' toegepast. Om de kas te ontvochtigen, wordt lucht van buiten aangezogen en in slurven onder de gewassen gebracht. 'Hier zijn we zes jaar geleden mee begonnen en vier jaar geleden is de hele kas hiermee voorzien. We be-

sparen op die manier 20% energie in de gerberateelt.' Eén hectare gerberakas is voorzien van ledverlichting. Jaré: 'Led is koud licht, dus we waren bang dat alleen led niet dezelfde productieopbrengst geeft. Daar lopen nu proeven voor bij het proefstation. Koud licht betekent ook dat de bloem niet warm wordt, waardoor hij nat werd en we smet in de bloem kregen. Daar moet je je teeltstrategie op aanpassen.' In de wintermaanden en op donkere zomerdagen zijn de lampen 11,5 uur per dag aan. Bij meer uren licht van buiten wordt de kas juist verduisterd omdat gerbera een kortedagplant is. Dat gebeurt allemaal computergestuurd.

De bestrijding van ziekten en plagen gebeurt zoveel mogelijk biologisch. Om de week komt een adviseur op het bedrijf om te bespreken hoe dat zo efficiënt mogelijk kan.

De gerberaplanten geven drie jaar productie. De gerberakassen zijn in drie blokken gesplitst. 'Elk jaar proberen we een blok te vernieuwen en helemaal opnieuw te beginnen met biologische bestrijders.' Het uitgangsmateriaal komt uit weefselweek en komt als beworteld plantje binnen. Deze worden in steenwol geplant. De potten 'hangen' in de kas in stalen frames op werkhoogte. Eronder hangen goten om het overtollige water op te vangen. Na tien weken geven ze de eerste bloemen waarna er drie jaar lang een continue en stabiele productie is. Een robot rijdt continu heen en weer om de karren met gesneden bloemen naar de werkruimte te brengen en de lege weer terug de kas in. De jaarproductie omvat ruim zestien miljoen stelen.

Kwekerij Reijm is sinds een paar jaar onderdeel van Summit Gerbera, een coöperatie van acht kwekers waar drie verkopers aan verbonden zijn. Zo zijn ze in staat

‘Elk jaar proberen we een Gerbera-blok te vernieuwen en helemaal opnieuw te beginnen met biologische beestjes’

ook grotere klanten te belevaren. ‘We zijn afzonderlijk te kleinschalig om tegen de grote bedrijven op te kunnen. De klant ziet ons elektronisch als één verkoper.’ De eigen productie omvat 25 cultivars. Door de samenwerking zijn er 250 cultivars leverbaar. Over het te kweken sortiment maken de bedrijven met elkaar afspraken. ‘Met z’n allen kijken we welke nieuwe producten er zijn. Wij hebben dit jaar Wonderwall als nieuwigheid: een semidubbele hardroze germini met een groen hart.’

Dracaena uit Costa Rica

Ook in de potplanten werkt het bedrijf zoveel mogelijk met biologische middelen. Dat betekent heel veel scouten. ‘Beestjes zoeken’, zegt de kweker. ‘Elke afdeling moet tenminste twee keer per week bezocht zijn. Vaste medewerkers in de productie herkennen de beestjes ook en geven het door als ze wat zien.’

De planten komen uit Midden-Amerika, wekelijks gaat het om 130.000 tot 200.000 planten. De hoofdmoot bestaat uit Dracaena in verschillende soorten die afkomstig zijn uit Costa Rica, uitgezonderd Dracaena ‘Song of India’ die in Guatemala wordt gekweekt en Dracaena Charley en Burley die uit weefselkweek komen. Verder komen nog Areca uit Honduras en Musa uit weefselkweek. Jaré en Johan bezoeken deze kwekerijen normaal gesproken een paar keer per jaar, alleen is er dit jaar door corona nog niet van gekomen. ‘Het wordt heel erg op prijs gesteld als je langskomt. Afspraken kan je daar mondeling beter maken dan via Skype of mail. We bespreken de productieplanning, de plussen en minnen van het product, hoe het beter kan. Zo gaan we stapje voor stapje vooruit. Wij willen fabrieksmatig produceren. Dat betekent dat alle planten precies hetzelfde moeten zijn. In de natuur groeien ze ongelijk. Er zijn veel medewerkers die geen scholing gehad hebben. Dus dat overleg is heel belangrijk.’

Dracaena komt binnen als bewortelde plant. ‘De grond brengen we zelf naar Costa Rica toe met meststoffen er al in.’ Ze worden gekweekt in potmaten 10,5, 17, 21 en 24 centimeter. Ongeveer acht weken na het oppotten zijn de planten goed doorgeworteld en uitgegroeid. Halverwege de teeltfase komen ze automatisch vanuit de kas in de schuur waar ze worden gecontroleerd, schoongemaakt en langs een camera gaan die ze sorteert in zes lengtematen.

In de kas komen alle lengtematen automatisch bij elkaar te staan. De computer weet exact de locatie van iedere plant. Voor aflevering pakt een robot ze uit de rij, waarna ze via lopende banden naar de werkruimte gaan.

Vervolgens worden ze naar wens van de klant klaargemaakt: desgewenst met prijsstickers of in een rieten mand. Een deel wordt verkocht onder het label More Lips en gaat in een felgekleurde pot, andere krijgen het Fair Flora-steeketiket.

Niet meer per vliegtuig

Het bedrijf is aangesloten bij MPS en Benefits of Nature. ‘We laten elk jaar een footprint van onze producten maken. We willen zelf weten hoe die eruitziet, maar we willen ook laten zien hoe die ontstaat als er vragen over zijn.’ In de footprint worden alle aspecten meegenomen: de energie die nodig is voor de groei, kunstmest, bestrijdingsmiddelen en vervoer. Daar kun je dan een classificering aan hangen. ‘Er doen nog te weinig kwekers mee om te vergelijken’, zegt Jaré. ‘We kunnen wel laten zien hoe de milieubelasting van onze processen is. Zo kwam bijvoorbeeld naar voren dat we een soort in Costa Rica lieten afknippen en per vliegtuig hierheen lieten komen om hier op te kweken. Nu laten we ze daar bewortelen en vervoeren ze per schip. De milieubelasting is daardoor met 60% gedaald. Dat zijn leuke dingen om aan de klant te laten zien. Klanten komen erop af. Niet dat de consument ernaar vraagt, maar de interesse groeit wel elk jaar.’

De planten worden verkocht onder het label Fair Flora. Van elke verkochte plant met dat label draagt het bedrijf een fee af, wat als compensatie voor het CO₂-gebruik naar een bamboekwekerij in Guatemala en Oeganda gaat. ‘Klanten moeten wel iets meer uitgeven aan een plant met dit label. Ik denk dat veel mensen er niet over nadenken. We zien wel dat ons Fair Flora-product groeit.’ ✂

BEDRIJFSPASPOORT

Naam Kwekerij Reijm Nieuwerkerk

Eigenaren Jaré en Johan Reijm

Oppervlakte 8,5 hectare waarvan 3,5 hectare Gerbera en 5 hectare potplanten

Afzet exporteurs en veiling, (90% export in Europa)

Aantal medewerkers 60

Productie jaarlijks 16 miljoen stelen Gerbera

en 4,5 miljoen potplanten (Dracaena, Areca en Musa)

Contact Albert van het Hartweg 31, 2913 LE Nieuwerkerk aan den IJssel, (0180) 31 31 27,

reijm-nieuwerkerk.nl, facebook.com/ReijmNieuwerkerk, Instagram.com/reijm_nieuwerkerk

De gerbera's worden dagelijks gesneden en aangevoerd op lengte 50 cm. Tussen het gewas liggen slurven om droge buitenlucht aan te voeren.

De computer weet exact de locatie van elke afzonderlijke plant. Het 'rapen' van de orders gebeurt dan ook volautomatisch.